

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य पारंगत (MASTER OF SOCIAL WORK) (M.S.W.)

परीक्षा : मे - २०२५

सत्र चवथे

विषय : समकालीन समुदाय विकास/ समुदाय विकासातील उदयोन्मुख प्रवाह

(28 TRUCD 4.1/28TRUCD 401)

दिनांक : १६/०५/२०२५	गुण: ६०	वेळ: दु.२.०० ते दु. ४.३०
सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.		
प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.		(२०)
1. बचत गट म्हणजे काय? बचत गट महिलांना कसे सक्षम करतात यावर चर्चा करा.		
2. समुदाय विकासाच्या विविध पायऱ्यांचे तपशीलवार वर्णन करा.		
प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)		(२०)
1. पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापनाचा परिणाम सविस्तरपणे स्पष्ट करा.		
2. ग्रामीण समुदायांच्या पायाभूत सुविधांचे पैलू लिहा.		
3. लोकांसाठी पर्याय विकसित करण्यासाठी सहभागी तंत्रांचे तपशीलवार वर्णन करा.		
प्र.३ टीपा द्या. (कोणत्याही चार)		(२०)
1. ग्रामीण भागात नागरी सुविधा पुरवणे अभियानाच्या कामकाजाची रूपरेषा		
2. ग्रामीण भारताचा सांस्कृतिक पैलू		
3. समुदाय विकासाची व्याप्ती		
4. ग्रामीण भागात नागरी सुविधा पुरवणे मिशनचे विश्वस्त क्षेत्र		
5. ग्रामीण भारताचे सामाजिक-अर्थशास्त्रीय पैलू		
6. साखर शाळा		

Sub : Contemporary Community Development (28 TRUCD 4.1/28TRUCD 401)

Instructions: 1) All questions are compulsory 2) All Questions carry equal marks.

- Q.1 Answer any one of the following.** (20)
1. What do you mean by Self Help Group? Discuss how Self Help Groups empower the women.
 2. Describe in detail various steps of Community Development.
- Q.2 Write in brief. (Any Two)** (20)
1. Explain detail the impact of Watershed Management.
 2. Write the infrastructural aspects of Rural Communities
 3. Describe in detail the Participatory Techniques for Developing People's Alternatives
- Q.3 Write short notes. (Any Four)** (20)
1. Outline of Working of PURA Mission
 2. Cultural aspect of Rural India
 3. Scope of Community Development
 4. Thrust area of PURA Mission
 5. Socio-economic aspect of Rural India
 6. Sakhar shala